

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. S. Basilium, Augustinum, Franciscum, ante sortes, orasse, & de
Francisci Caietani, per sortes, vocatione ad Societatem Iesv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

bo potum: ipsa est, quam preparasti seruo tuo Isaac: & per hoc intelligam, quod feceris misericordiam cum domino meo. Nec dum intra se verba compleuerat, & ecce Rebecca egrediebatur: vt sciremus, precanti sortem & faustam fuisse, & expeditam. Saul quoque exploraturus, quis in populo peccauisset, à precatione orsus dixit ad Dominum Deum Israël: Domine Deus Israël, da indicium, quid est, quod non responderis seruo tuo hodie? Si in me, aut in Ionatha filio meo est iniquitas hæc, da ostensionem: aut si hæc iniquitas est in populo tuo, da sanctitatem. Apostoli autem, quàm sortem in manus sumerent, orantes dixerunt: Tu, Domine, qui corda nosti omnium, ostende, quem elegeris, ex his duobus vnum. Quam orationem credibile est, Petrum nomine omnium pronunciauisse. Cum autem in omni siue sortitione, siue electione, sit Deus exorandus, maximè tamen id faciendum est, in electione Pastorum & Prælatorum, quippe, quia magni res momenti est, & Christus ipse, ad exemplum nostrum, per totam noctem, & vt S. Ambrosius autumat, cum Apostolis orauit, quod aliàs semper solus fecisse legitur, quasi tanta res, tam communis communem & vnanimem postulet orationem. Idem obseruatum est, in electione septem Diaconorum, & in segregatione Pauli & Barnabæ. Quare etiam decernit Concilium Tridentinum, vt, cum primùm Ecclesia vacauerit, supplicationes ac preces publicè priuatimque habeantur, & à Capitulo, per ciuitatem & diocesium indicantur, quibus Clerus populûsque bonum à Deo Pastorem valeat impetrare. Certè quisquis scit, quàm nihil ex nobis ipsis, sine diuina gratia, possimus, multò magis orabit, vt sortes, quæ non sunt in nostra potestate, à Deo temperentur.

IX.

Hoc pacto D. Basilius supra commemoratus, priusquam ex Euangelio, vitæ sibi genus sortiretur, miserabilem vitam suam deplorabat; optabatq;, & præ omnibus sanè multam curam adhibebat (quid ni & orabat) vt sibi manuductor daretur. Hoc pacto S. Augustinus autem, quàm audiret, Tolle lege, dimisit habenas lachrymis, prorumpentibusque fluminibus oculorum, dixit: Et tu, Domine, usquequo? &c. Quòd autem idem S. Pater alibi, vbi de sortitione eorum, qui tempore persecutionis manere, aut fugere debebant, agit, orationis mentionem non faciat, non est cur orationem putemus omissam; non exclusit alterum, cum alterum tantùm expressit, scilicet grauitatem materiæ, agebat enim de grege, propter periculum, non deferendo; ac de ijs, quibus fors, sine inuidia, conferre

ferre poterat securitatem. Hoc pacto S. Franciscus, cum esset, *immissum eius menti, per diuinum oraculum, quod in apertione libri Evangelici aperiretur ei à Christo, quod Deo in ipso, & de ipso maxime foret acceptum. Oratione, cum multâ deuotione; premissa, sacrû Euangeliorum librum de altari sumtum. in S. Trinitatis nomine aperiri fecit &c.* Recens, & nondum ita vulgatum est, quod memorat Alfonso Caietanus, in vita Francisci Caietani Panormi, per Decium Cyrillum Italicè edita An. 1637. Franciscus Caietanus, Dynastæ, seu Marchionis Sortinensis filius, perspecta mundi vanitate, statuit se rebus humanis abdicare, totumque Christo, in Religioso ordine, mancipare. Sed anceps erat, quonam animus esset appellendus. Quare censuit, id prius seriò esse expendendum. Duo, præ reliquis, ambiguum eum fecerant ordines, PP. Cappuccinorû scilicet, & Societatis IESV. Trahebat illum, ex vna partè, desiderium poenitentia, affectusque, quo erga D. Franciscum flagrabat. Retrahebat, ex altera parte, corporis imbecillitas, & tenera delicatè que educta complexio: offerebatque se se identidem concepta, de Societate IESV, opinio; quam mirè auxerat sanctitas clarissimè resplendens in P. Casparo Concionatore Societatis, ac spiritali duce illius. Ad huius viri normam imitandam extimulabatur. Fluctuabat, inter hos ordines diu. neq; poterat ita se in vnam partem inclinare, quin illico, in alteram reuocaretur. Satuit ergo remtandem sorte dirimere, quando aliter illi non constabat diuina voluntas. Ne tamen Deum tentare, aut debitam reuerentiam non adhibere videretur, religiosos, religiosâsque Sortini habitantes, qua maxima pietate atq; vi potuit, rogauit, vt Numini negotium suum etiam atque etiam, in orationibus, commendarent. Adiunxit ipse non preces tantum, sed & elemosynas, & ieiunia, & alia exercitia virtutis. Sic instructus, duas chartulas, duarum Religionum D. Francisci, & Societatis IESV nominibus inscriptis insignitas in calicem iniecit, extraxitque sortem Societatis ineundæ. Explicari non potest, qualætitia hoc acceperit Franciscus; quod, eo signo, se, de diuina voluntate confirmatum existimaret, quam vnam desiderabat ad eò vehementer & quærebat. Virtus postea, & sanctitas, famaque totius illustrissimæ vitæ docuerunt, sortem benè cecidisse. Multa alia eiusmodi possent adduci, quæ ostendunt, sine oratione, *Sortes* nunquam consulendas esse; sed, ne in infinitum eamus, hæc sufficiant. Certè, quia S. Augustinus dicit:

S. Bonau. in vita ipsius, c. 13.

Alfonf. Caiet. c. 6. pag. 55.

S. Aug. l. 4.
super Genes.
c. 23.
S. Ambros. l.
4. epist. 14.

X.

S. Gregor.
Turon. lib. 5
hist. Franc.
cap. 47.

dicit: *Solent, quæ sorte dantur, diuinitus dari, & quod sorte legitur, ut ait S. Ambrosius, humano iudicio non comprehenditur, idcirco decentissimum est, ut, quæ diuina sunt, diuina oratione studeamus impetrare.*

Quintum documentum. Librum aliquem pium, etiam sine iussu, aut suasu diuino, aperire, & ex primo, qui occurrit versu, non futura & curiosa cognoscere, sed consolationem duntaxat, aut doctrinam piam quarere velle, non est illicitum, sed pijs hominibus vtiliter consuetum; etiam si vel casu, vel diuino nutu, reperiat, quod reuera euenturum est. Ita euenit S. Gregorio Turonensi, ut de se ipse refert. Leudastes impius, cum eiusdem farinae socio Riculfo, varijs Gregorium Turonensem machinis oppugnerat, calumniosè deferendo: tandem etiam ausus est, Platonem Archidiaconum & Gallienum amicos eius in vincula dare, catenisque & calumnijs oneratos ad reginam mendacijs incensam ablegare. *Hæc ego audiens, inquit Gregorius, dum in domo Ecclesia residerem, mæstus turbatusq; ingressus oratorium Danidici carminis sumo librum, ut scilicet apertius aliquem consolationis versiculum daret. In quo ita repertum est: Eduxit eos in spe, & non timuerunt, & inimicos eorum operuit mare. Interea ingressus in fluium super pontem, qui duobus limribus tenebatur, navis illa quæ Leudastem vehebat, demergitur: & nisi nandi fuisset ad miculo liberatus, cum socijs forsitan interisset. Navis verò alia, quæ huic innexa erat, quæ & vincos vehebat, super aquas, Dei auxilio, eleuatur &c. Quod & versiculo Psalmi respondit, & quæ postea etenerunt, significauit. Nam innocentia è fluctibus his emerit, & calumnia naufragium fecit, mala omnia, quæ machinata fuerat, in capita authorum retorquens. Ad hunc modum, ut supra memorauimus, à multis pijs viris hodièque, libellus *de Imitatione Christi*, tempore tentationis aut tribulationis, aperitur, semperque aliquid occurrit, quo mens eorum roboratur, & ad aduersa toleranda confirmatur.*

XI.

Eodem potest reduci menstrua Sanctorum sortitio, supra à nobis laudata; in qua non solum pijs homines ad cultum Sanctorum excitantur, sed sæpe etiam, diuina dispositione, eius quis virtutis commonefit, qua maximè indiget; aut illo vitio abstinere iubetur, cui præcipuè indulget. Quin & sententia persæpe fuit accipienti schedam valde accommodata. Scio cuidam, *Meditationem mortis*, eo mense, obuénisse, quo mortuus est: alij eodem die,